

KIRJANDUSE AINEKAVA

8. klass

Tunde nädalas ja õppeaastas:	2 tundi nädalas, kokku 70 tundi
Rakendumine:	1. september 2023
Koostamise alus:	Põhikooli riiklik õppekava, lisa 1; Haapsalu Põhikooli õppekava
Materjalid:	V. Kivisilla, P. Ratassepp, J. Rooste „Labürint II. Kirjanduse õpik 8. klassile M. Aruvee „Labürint II Kirjanduse töövihik 8. klassile.

Õppesisu

1. Lugemine, teksti tõlgendamine, analüüs ja mõistmine

Õpilane:

- loeb läbi vähemalt 4 tervikteost, kujundab lugemisharjumust ning sisemist motivatsiooni lugeda. Õpilasel on õigus raamatuvalikus kaasa rääkida. Teosed on nii eesti kui ka maailmakirjanduse hulgast ning erinevates žanrites;
- juhib oma lugemisprotsessi ise, leiab endale sobivad tehnikad, et lodusalt ja mõtestatult lugeda;
- paberraamatu kõrval tunneb ka audio- ja e-raamatuid ning teab, kust neid leida;
- oskab loetud terviktekste ja tunnis läbitöötatud tekstikatkendeid analüüsida – nimetab teksti põhiteema, arutleb põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuste ja tagajärgede seoste üle, sõnastab teose/katkendi peamõtte, iseloomustab ja kõrvutab tegelasi, nopib teosest välja erinevaid väärtushinnanguid;
- rikastab loetud terviktekstide ja tunnis läbitöötatud tekstikatkendite varal mõtlemis- ja väljendusoksust, täiendab kultuuri- ja kirjandusteadmisi ning kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi;
- rikastab lugedes sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta.
- eristab ilukirjanduse põhiliike, tegeleb süvitsi krimi- ja ulmekirjandusega;
- viib end kurssi dramaatika olemusega ning näitekirjanduse ajalooa;
- teab näitekirjanduse põhiliike ning mõisteid *monoloog*, *dialoog*, *vaatus*, *stseen*, *remark*, *repliik*, *intriig*. Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine;

- mõistab erinevate kunstiliikide vahelisi seoseid – näeb viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist teatris, filmis (nt „Klass“, „Mina olin siin“, „Seltsimees laps“, „Libahunt“), muusikas ja kujutavas kunstis.

2. Esitamine

Õpilane:

- jagab lugemissoovitusi, tutvustab loetut, selle autorit ja teksti tausta klassile;
- valdab ettekande koostamise tehnikaid ja esitlustarkvara;
- jutustab kokkuvõtvalt loetust, järgides teksti sisu ja kompositsiooni.

3. Omalooming

Õpilane:

- kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid nii luule kui ka proosa vallas;
- kirjeldab, jutustab ja arutleb;
- oskab teha koostööd, osaleb rühmatöodes, arutleb ja põhjendab seisukohti;
- väärtustab korrektset õigekeelt.

4. Mõisted

Idee (peamõte), kompositsioon, konflikt, miljö, probleem, sündmustik, teema, tegelane, tegevusaeg, tegevuskoht, tsitaat, tüüptegelane, epiteet, isikustamine, komöödia, metafoor, kordus, piltluule, retooriline hüüatus, retooriline küsimus, stiil, sümbol, võrdlus, detektiivromaan, dialoog, draamatika, dramatiseering, eepika, eepos, ekraniseering, haiku, intriig, jutustus, kompositsioon, kulminatsioon, lavastus, lüürika, monoloog, motiiv, müüt, novell, poploor, puänt, reisikiri, remark, repliik, romaan, sonett, stroof, stseen, tragöödia, ulmeromaan, vabavärss

Lisaks tavapärasele õppetegevusele klassis III kooliastmes

- osalemine klassi ja kooli lugemisüritusel;
- vähemalt ühe teatrietenduse ja/või kinoseansi külastamine õppeaasta jooksul;
- kohtumine vähemalt ühe kultuuritegelasega kooliastme jooksul;
- võimaluse korral kultuurilooline ekskursioon koostöös klassijuhatajaga;
- vähemalt üks üritus koostöös Haapsalu keskraamatukoguga.

Töö andekamate õpilastega

- osalemine E. Enno etlus- ja omaloomingukonkursil;
- õpilaste suunamine maakondlikele ja ülevabariigilistele konkurssidele;
- kirjandusalase loovtöö kirjutamine 8. klassis.
- osalemine kirjanduse riiklikul olümpiaadil.

*Kirjandus on lõimitud eesti keele, ajaloo, kunstiõpetuse jt ainetega.